

Številka: 007-7/2018/

Datum: 12.2.2018

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Masarykova c. 16

1000 Ljubljana

Naslov e-pošte: gp.mizs@gov.si

ZADEVA: Osnutek Zakona o znanstveno-raziskovalni dejavnosti

ZVEZA: Vaš e-dopis, z dne 29. 1. 2018, št. 007-265/2017/73

Spoštovani,

zahvaljujemo se poslani osnutek zakona. Na podlagi vašega zaprosila za mnenje ter 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) v nadaljevanju podajamo pripombe, ki se nanašajo na varstvo osebnih podatkov.

Ob tem uvodoma opozarjamo, da bi bilo treba besedilo zakona pred nadaljnjo obravnavo nujno ustrezno dopolniti z vidika zagotavljanja ustavno skladnega varstva osebnih podatkov. Številne pomanjkljivosti so namreč bistvene in lahko imajo pomembne posledice na zasebnost posameznikov. Pripombe k posameznim členom podrobneje navajamo v nadaljevanju.

K 31. členu:

Ker je v šesti alineji prvega odstavka predviden pravilnik agencije, ki bo določal tudi »podrobno ureditev zbirk«, le preventivno opozarjamo, da **ta akt ne sme določati osebnih podatkov ali zbirk, namenov in njihovih obdelav (npr. upravljavce in uporabnike)**, pač pa mora biti to urejeno s tem zakonom. V skladu z 38. členom Ustave RS lahko pravilnik uredi le način vodenja zbirk in obdelave osebnih podatkov (npr. postopke in ukrepe za varnost podatkov, notranja pooblastila in notranje poti podatkov, obliko vodenja podatkov, način hrambe, roke hrambe ipd.).

K 45. členu:

V prvem odstavku je namen »izvajanje raziskovalne dejavnosti« **preširok oziroma presplošen**. Nedopustno bi bilo, da se za tako široko opredeljen namen zbirajo in nadalje obdelujejo osebni podatki. Zato predlagamo, da se namen konkretizira ali razdeli na več ožjih in konkretnih namenov. Sklepamo, da morajo biti ti nameni vezani na izvrševanje tistih pristojnosti agencije, pri katerih ima ta opravka s posamezniki – te aktivnosti je torej treba naštetih ali se sklicevati na ustrezne določbe zakona.

V tretji alineji prvega odstavka ni jasno, **ali se v zvezi z aktivnostmi sploh zbirajo osebni podatki in čigavi osebni podatki se zbirajo** (tj. za katere kategorije posameznikov gre). Če se zbirajo osebni podatki, je **opredelitev zbirke preširoka** – v nasprotju z načelom sorazmernosti bi bilo, če bi se osebni podatki zbirali o »vseh oblikah aktivnosti na področju raziskovalne dejavnosti«.

Glede zbirke iz prve in tretje alineje prvega odstavka opozarjamo, da v nadaljnjih določbah nista konkretizirani, saj **ni nikjer določeno, kateri osebni podatki se obdelujejo**.

Glede drugega odstavka se postavlja vprašanje:

- **ali gre le za osebne podatke raziskovalcev**. Če je temu tako, je treba to določiti že v uvodnem stavku za besedo »podatke«;
- **kateri konkretni rojstni podatki se zbirajo**. Zato predlagamo, da se to natančneje določi;
- **zakaj je treba hkrati zbirati EMŠO in DŠ**. Če obdelava obeh ni utemeljena, predlagamo le EMŠO (npr. zaradi pridobivanja podatkov iz uradnih evidenc);
- **zakaj med podatki ni ID številke raziskovalca (ARRS)**.

Glede tretjega odstavka predlagamo, da se **strokovne sodelavce vključi kar v drugi odstavek** (v uvodni stavek).

Glede četrtga odstavka se postavlja vprašanje, **ali se res prenašajo le rojstni podatki in zakaj (konkretni namen)**. Poleg tega se **ne ujemajo podatki iz prvega in drugega stavka** – po prvem se vodijo rojstni podatki po drugem pa osebno ime in e-pošta. Ker ni določen namen, tudi ne moremo oceniti, ali je smiselno in primerno, da se obdelujejo le osebna imena in naslovi e-pošte ter morda še rojstni podatki.

Glede šestega odstavka opozarjamo, da **navezovanje rokov hrambe na potek (nedoločenih) namenov ni ustrezna. Tak rok je v praksi nedoločljiv in bo povzročal težave pri ugotavljanju zakonitosti hrambe**. Menimo, da je rešitev po trenutno veljavnem zakonu boljša. Če je utemeljeno, se lahko določi tudi daljši rok – npr. deset ali petnajst let od določenega dogodka (zaključka projekta, prijave ipd.).

K 46. členu:

V prvem odstavku ni določeno, kateri podatki se zbirajo oziroma, na katere podatke se določba nanaša. Zato je treba določiti **ustrezno sklicevanje na (popravljen) določbe 45. člena**.

Glede drugega odstavka:

- predlagamo, da se uvodni stavek **dopolni** še z besedilom *»lahko tudi z neposrednim elektronskim dostopom«*;
- predlagamo, da se v prvi alineji besedilo »iz centralnega registra prebivalstva« **prestavi** takoj za besedilo »ministrstva, pristojnega za notranje zadeve«;
- opozarjamo, da podatkov, naštetih v tretji alineji **ni v 45. členu zakona**. To neskladje je treba odpraviti, najbolje z ustrezno dopolnitvijo 45. člena;
- v četrti alineji ni jasno, **kateri (osebni) podatki se zbirajo**. Če gre za osebne podatke, mora biti obvezno določen ustrezen sklic na 45. člen;
- v peti alineji ni jasno, **ali gre za osebne podatke in od koga se zbirajo**.

Glede tretjega odstavka se **postavlja vprašanje o smislenosti obdelave podatkov (le) o spolu in rojstvu**. Zato predlagamo razmislek o tem, katere podatke je smiselno in potrebno zbirati za določene namene.

Glede četrtega odstavka:

- pojasnujemo, da **ponavljanje namenov iz prvega odstavka 45. člena zakona ni potrebno**, iz istega razloga tudi ni potrebno dodatno omejevanje pooblastil agencije;
- opozarjamo na verjetno neustrezno besedo »**izvajanje**« (zbirk osebnih podatkov), za katero nam **ni znano, kaj bi lahko pomenila**;
- opozarjamo, da se **določeni nameni iz tega odstavka ter iz 45. člena ne ujemajo**. To neskladje je treba obvezno odpraviti, najbolje z ustrezno dopolnitvijo 45. člena.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Pripravil:

mag. Urban Brulc, univ. dipl. prav.
samostojni svetovalec IP

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka